

ВАРАҚАИ ИТТИЛОТӢ

Рашт

10 июни с. 2016

Дар Тоҷикистон ҳуқуқҳои хизматчиёни ҷарбиро баррасӣ менамоянд

Намояндагии “Институти инъикоси ҷанг ва сулҳ” (IWPR) дар Тоҷикистон ҳамроҳ бо созмони ҷамъиятии “Дафтари озодиҳои шаҳрвандӣ” дар ҳамдастӣ бо Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар ҚТ, рӯзи 01 июни соли равон мизи гирди навбатиро дар мавзӯи “Ҳуқуқҳои хизматчиёни ҷарбӣ” дар минтақаи Рашт доир намуд.

Дар ин мизи гирд намояндагон аз сохторҳои марбути Ҳукумати ҚТ, аз ҷумла Вазорати муҳофизати ҳақуқи инсон, Прокуратураи ҷарбии гарнизони Рашт, Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон, Шӯъбаи корҳои дохилии минтақаи Рашт, Кумитаи кор бо занон ва оила, Кумитаи кор бо ҷавонон, вазриш ва сайёҳӣ, ҳамчунин намояндагони ташкилотҳои

байналхалқӣ ва ҷамъиятӣ ширкат намуданд. Иштирокчиёни мизи гирд аз он изҳори нигаронӣ карданд, ки рӯз то рӯз зиёд шудани худкушӣ байни наваскарон ва мавриди шиканча қарор гирифтани онҳо, боиси он гардидааст, ки ҷавонон бо роҳҳои гуногун аз хизмати ҷарбӣ мегузранд, ё саркашӣ мекунанд.

Қобилбек Холибеков, намояндаи Вазорати муҳофизати ҳақуқи инсони Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз ҷумла қайд намуд, ки “содиршавии ҷиноятҳои вайрон кардани қоидаҳои оинномавии муносибатҳои байниҳамдигарии хизматчиёни ҷарбӣ, ки ба лату кӯби сарбозон мансубият дорад, метавонад ба ҳолати рӯҳӣ - равонӣ ҳайати шахсӣ зарари манфӣ расонида, обрӯю нуфузи хизмати ҷарбиро дар назди ҷомеа коста гардонад”. Ӯ ҳамчунин илова намуд, ки “дар натиҷаи тадбирҳои андешидашуда дар самти мустаҳкам намудани интизоми ҷарбӣ ва пешгирӣ намудани ҳамагуна қонуншиканиҳо дар давраи таҳлили соли 2016 дар муқоиса бо ҳамин давраи соли гузашта, сатҳи содиршавии ҷиноятҳои марбут ба вайрон кардани қоидаҳои муносибатҳои байниҳамдигарӣ ва баромадан аз ҳадди ваколатҳои мансабӣ, ки ба лату кӯби сарбозон мансубият дорад, ду баробар кам гардидааст, ки ин ҳоло ҳам моро қонеъ гардонида наметавонад”.

Ба ақидаи Собирзода Идибек, Прокурори ҳарбии гарнизони Рашт, “сабабҳои асосии даст ба ҷиноят задани хизматчиёни ҳарбӣ дар паст будани маърифати ҳуқуқии хизматчиёни ҳарбӣ, ба иҷрои вазифаҳои хизмати худ хунукназарона муносибат намудани афсарон ва командирони хурд чихати пешгирӣ ва ошкор кардани қонунвайронкуниҳо аз ҷониби зертобеони худ, нагузаронидани сӯҳбатҳои инфиродӣ бо онҳо, хабардор набудан аз мушкилоти хизматӣ ва шахсӣ оилавии сарбозон, набудани ҳамкорӣ бо волидайнӣ онҳо ифода меёбад”. Мавсуф аз он изҳори нигаронӣ кард, ки сабаби идома ёфтани чунин ҷиноятҳо пинҳон намудани ҷинояткорӣ аз тарафи командирони зинаҳои гуногун мебошад, ки ин ҳам ба хоҳири зер танқид қарор нагирифтани онҳо аз ҷониби роҳбарони вазорату идораҳои ҳарбӣ аст.

Сӯҳроб Собиров, намоёнҳои ташкилоти ҷамъиятии “Дафтари озодиҳои шаҳрвандӣ”, дар мавриди такмили қонунгузорӣ оид ба хизмати ҳарбӣ суҳан ронда, аз ҷумла қайд кард, ки “ҳатто дар сурати мавҷуд будани муқаррарот оиди ҳуқуқвайронкунии мазкур дар қонунгузорӣ шахсони мансабдори мақомоти корҳои дохилӣ барои маҷбуран овардани шаҳрванд ба комиссариатҳои ҳарбӣ барои таъмини қарзи ҳарбии шаҳрвандӣ ҳуқуқ надоранд”.

Бо мақсади пешгирӣ аз худкушии наваскарон ва поймол шудани ҳуқуқҳои хизматчиёни ҳарбӣ, ғайриқонунӣ ҷалб шудани ҷавонон ба хизмати ҳарбӣ иштирокчиёни мизи мудаввар як қатор тавсияҳо таҳия карданд, ки барои баррасии минбаъда ба мақомоти дахлдор, сохторҳои давлативу ҷамъиятӣ ва донорҳои байналмилалӣ, фиристода мешавад.

Мавриди зикр аст, ки чунин мизи гирд моҳи март соли равон дар вилояти Суғд гузаронида шуд. IWPR нақша дорад, силсиламизҳои гирдро дар шаҳрҳои Қўрғонтеппа, Кўлоб, Хоруғ ва Душанбе низ, баргузор намояд.

Мизи гирди мазкур дар доираи лоиҳаи сесолаи «Тавонмандсозии ВАО ва фаъолони ҷомеаи шаҳрвандӣ барои мусоидат ба ислоҳоти демократӣ дар Тоҷикистон» гузаронида шуд, ки он аз ҷониби Иттиҳоди Аврупо дар доираи барномаҳои “Дастгоҳи Аврупо барои рушди демократия ва ҳуқуқи инсон» (EIDHR) дар якҷоягӣ бо Ҳукумати Норвегия маблағгузорӣ мешавад.

